

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců Mgr. Marka Bedřicha a JUDr. Jitky Hroudové v právní věci žalobce **Ing. V. Š.**, bytem ve V. n. M., H. 1421, zastoupeného JUDr. Stanislavem Kadečkou, advokátem se sídlem v Pardubicích, Sladkovského 601, proti žalovanému **Národnímu bezpečnostnímu úřadu**, se sídlem v Praze 5, Na Popelce 2/16, o žalobě proti rozhodnutí ředitele odboru personální bezpečnosti a bezpečnostní způsobilosti Národního bezpečnostního úřadu ze dne 4.10.2011, č.j.: 74618/2011-NBÚ/P

t a k t o :

- I. Žaloba proti sdělení žalovaného ze dne 4.10.2011, č.j.: 74618/2011-NBÚ/P a proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13.6.2011, č.j.: 49550/2011-NBÚ/P, **s e o d m í t á .**
- II. Žaloba na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného **s e z a m í t á .**
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

Žalobce se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí ředitele odboru personální bezpečnosti a bezpečnostní způsobilosti Národního bezpečnostního úřadu ze dne 4.10.2011 a jemu předcházejícího rozhodnutí Národního bezpečnostního úřadu ze dne 13.6.2011, č.j.: 49550/2011-NBÚ/P, jimiž bylo pravomocně zastaveno bezpečnostní řízení o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení „přísně tajné“ č. NBÚ 083531.

Žalobce v podané žalobě pod bodem I popsal skutkové okolnosti, předcházející žalovanému rozhodnutí, v nichž poukázal zejména na skutečnost, že mu dne 30.7.2010 bylo doručeno oznámení bezpečnostního ředitele vojenského zpravodajství ze dne 27.7.2010,

kterým byl žalobce informován o existenci skutečností, odůvodňujících pochybnosti o tom, zda jako držitel již vydaného a platného osvědčení fyzické osoby splňuje podmínky nezbytné pro vydání osvědčení a že z tohoto důvodu zahajuje vojenské zpravodajství řízení o zrušení platnosti vydaného osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení „přísně tajné.“ Toto řízení bylo zastaveno rozhodnutím bezpečnostního ředitele vojenského zpravodajství ze dne 13.10.2010 a to podle ustanovení § 113 odst.2 zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 412/2005 Sb.) v důsledku vydání předběžně vykonatelného rozhodnutí ministra obrany ze dne 16.9.2010, kterým došlo k nepravomocnému zániku služebního poměru žalobce a tím i zániku příslušnosti žalobce k vojenskému zpravodajství.

Dne 4.11.2010 vydal Národní bezpečnostní úřad na základě žádosti žalobce nové osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení „přísně tajné“ č. NBÚ-083531 s platností ke dni předběžně vykonatelného zániku služebního poměru tedy ode dne 28.9.2010 do zániku platnosti původního osvědčení vydaného Vojenským zpravodajstvím č. 02222-VZ, tedy do dne 7.6.2011. Žalobce dále poukázal na to, že v důsledku řetězce právních aktů ministra obrany, kterým došlo k posunutí data zániku příslušnosti k vojenskému zpravodajství platnost osvědčení Národního bezpečnostního úřadu č. NBÚ-083531 podle přesvědčení žalobce zanikla dne 29.12.2010 od samého počátku k 28.9.2010 v důsledku doručení a nabytí právní moci rozhodnutí ministra obrany ze dne 20.12.2010, jímž došlo k posunutí dne zániku služebního poměru do dne 31.10.2010. Tato skutečnost i dovozené právní důsledky, pramenící ze změny zákonem stanoveného parametru, uvedeného v osvědčení fyzické osoby, konkrétně z data platnosti osvědčení fyzické osoby, byla podáním žalobce ze dne 16.2.2011 Národnímu bezpečnostnímu úřadu řádně oznámena s příloženými veřejnými listinami a vzhledem k odmítnutí ministrem obrany žalobcem uplatněného nároku na obnovení jeho služebního poměru žalobce již o vydání nového osvědčení fyzické osoby nepožádal. Stávající neplatné osvědčení fyzické osoby, vydané Národním bezpečnostním úřadem pod č. NBÚ-083531, žalobce úřadu vrátil. Dne 15.6.2011 však bylo žalobci doručeno rozhodnutí NBÚ ze dne 13.6.2011, č.j.: 49550/2011-NBÚ/P, kterým správní úřad rozhodl, že bezpečnostní řízení o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení „přísně tajné“ č. NBÚ-083531, se zastavuje. V odůvodnění rozhodnutí správní úřad odkázal na řízení o zrušení platnosti osvědčení č. NBÚ-083531 a na zánik tohoto osvědčení ze dne 7.6.2011. Proti tomuto rozhodnutí Národního bezpečnostního úřadu č. 49550/2011-NBÚ/P ze dne 13.6.2011 podal žalobce řádně a včas rozklad, jímž napadl rozhodnutí v celém rozsahu pro nesprávnost, nezákonnost a nepřezkoumatelnost. Žalobce v odůvodnění rozkladu uplatnil námitky a tvrzení, vyjádřené v sedmi bodech, tj.

- řízení o zrušení platnosti osvědčení bylo zastaveno dne 21.10.2011 doručením a nabytím právní moci rozhodnutí bezpečnostního ředitele Vojenského zpravodajství ze dne 13.10.2010.

- Národní bezpečnostní úřad dne 4.11.2010 vydal nové osvědčení pro stupeň utajení přísně tajné č. NBÚ-083531 s platností ke dni předběžně vykonatelného zániku služebního poměru od 28.9.2010 do zániku platnosti původního osvědčení č. 02222-VZ, tedy do 7.6.2011.

- platnost osvědčení NBÚ-083531 zanikla dne 29.12.2010 v důsledku doručení a nabytí právní moci rozhodnutí ministra obrany, kterým došlo k posunutí dne zániku služebního poměru žalobce do 31.10.2010.

- platnost osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení přísně tajné č. NBÚ-083531, tedy podle názoru žalobce zanikla z jiného právního důvodu než je ve výroku napadeného rozhodnutí uvedeno a to podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. g) v důsledku změny údaje v něm obsaženého.

- Národní bezpečnostní úřad ve věci zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení přísně tajné č. NBÚ-083531 řízení nikdy nezahájil a proto nemohl řízení ani ze žádného zákonem předvídaného důvodu zastavit.

- tvrzení, že pominuly důvody pro pokračování řízení o zrušení platnosti předmětné veřejné listiny i samotné napadené rozhodnutí nevychází ze skutkového stavu, nemá oporu v listinách v bezpečnostním svazu ani v provedených důkazech.

- rozhodnutí je vnitřně rozporné, ve výroku věcně nesprávné a nepřezkoumatelné.

Žalobce má za to, že v řízení o rozkladu argumentačně prokázal přípustnost rozkladu i důvodnost rozkladu, neboť se u napadeného rozhodnutí ředitele odboru personální bezpečnosti a bezpečnostní způsobilosti čj: 49550/2011-NBÚ/P ze dne 13.6.2011 nejedná o případ podřaditelný pod ustanovení § 113 odst.4 zákona č. 412/2005 Sb. a z uvedeného důvodu se žalobce návrhem domáhal, aby Národní bezpečnostní úřad věcně nesprávné rozhodnutí pro nezákonnost zrušil.

Žalobci bylo dne 12.10.2011 doručeno faktické rozhodnutí formou úředního přípisu ředitele odboru personální bezpečnosti a bezpečnostní způsobilosti NBÚ ze dne 4.10.2011, čj: 74618/2011 NBÚ/P, kterým správní úřad rozklad žalobce fakticky zamítl, aniž by rozklad řádně postoupil řediteli Národního bezpečnostního úřadu. Takto vnitřně rozporné rozhodnutí správního úřadu vzbuzuje oprávněné obavy žalobce o pravých motivech a záměrech, předcházejících vydání tohoto zřejmě účelového redundantního rozhodnutí, jejichž kořeny dle přesvědčení žalobce směřují právě tam, kde Úřad a zpravodajské služby mohou vstupovat pod zástěrkou tvrzeného bezpečnostního řízení legálně do práv na soukromí, shromažďovat a uchovávat získané údaje. Vydáním rozhodnutí o zastavení nikdy nezahájeného bezpečnostního řízení, které v řízení o rozkladu nebylo zrušeno, je trvajícím stavem, poskytujícím dodatečnou legitimitu pro uchovávání ilegálně získaných údajů zpravodajskou službou, kterýmižto bylo neústavně zasaženo do práva na soukromí žalobce a došlo k zásahu do právní sféry žalobce a žalobce je oprávněn k podání žaloby o přezkum takového právního aktu ve správním soudnictví.

V dalších bodech podané žaloby žalobce namítl, že v jeho případě došlo k porušení práva na soukromí nelegitimními úkony orgánů veřejné moci v důsledku absence zahájení řízení o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby. Porušení práva na soukromí žalobce spatřuje v souvislosti s vydáním žalobou napadených rozhodnutí Národního bezpečnostního úřadu v tom, že takovým postupem dochází k obcházení zákona a ke znemožnění práva žalobce seznámit se s rozsahem a intenzitou zásahu do soukromí žalobce na základě prostudování části bezpečnostního svazku, která není účastníku řízení přístupná. V důsledku takové překážky jsou pak žalobci podstatně ztěženy možnosti domáhat se ochrany svých práv jiným způsobem, například v občanském soudním řízení, a dosáhnout v jiných řízeních spravedlivého procesu. Zneužívání postavení orgánů veřejné moci při jejich ilegálním zásahu do práva na soukromí nelze dát legitimitu pouhým dodatečným retroaktivním předstíráním

řádného zahájení řízení o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby a následným formálním zastavením tohoto právně neexistujícího řízení.

Žalobce dále v podané žalobě tvrdí, že včas podaný rozklad byl přípustný proto, že prvoinstanční rozhodnutí ředitele odboru personální a bezpečnostní způsobilosti NBÚ nebylo a ani nemohlo být vydáno podle ustanovení § 113 odst.1 písm.j) zákona 412/2005 Sb., neboť zákon k takovému vydání rozhodnutí výslovně vyžaduje, aby odpadl důvod řízení zahájeného. Jinými slovy vydání rozhodnutí podmiňuje zahájením řízení. Takové rozhodnutí je rozhodnutím nicotným, neboť tam, kde nic není, nelze o takovém nic ani vydávat rozhodnutí, ani zastavit řízení, jehož předmětem je toto zmiňované nic. Nejedná se o případ, kdy by odpadl důvod řízení, zahájeného podle ustanovení § 93 odst.1 písm.c), není pro tento typ rozhodnutí podle ustanovení § 113 odst.4 zákona č. 412/2005 Sb. podání rozkladu výslovně vyloučeno. Rozklad je tedy přípustný a rozhodnutí o rozkladu, vydané opět stejným ředitelem odboru, je rozhodnutím nicotným z důvodu nedostatku pravomoci, neboť fakticky poskytlo legitimitu nicotnému prvoinstančnímu rozhodnutí, na nicotné rozhodnutí navazuje a je nicotné i pro vnitřní rozpornost a právní neuskutečnitelnost. Takové rozhodnutí o rozkladu je přezkoumatelné soudem ve správním soudnictví, neboť soudní přezkum takového rozhodnutí není podle ustanovení § 133 zákona č. 412/2005 Sb. žádným pozitivním vymezením výslovně vyloučen.

V bodech V. a VI. podané žaloby žalobce namítal nicotnost napadených správních rozhodnutí pro právní neuskutečnitelnost rozhodnutí a nepřezkoumatelnost správních rozhodnutí, spočívajících v odmítnutí důkazů, ignorování odvolacích námitek a uplatňování libovůle. Dospěl přitom k závěru, že žalovaný ředitel odboru personální bezpečnosti a bezpečnostní způsobilosti NBÚ zjevně nerespektoval procesní postupy, plynoucí ze zákonných ustanovení, upravujících správní řízení i ze samotných základních zásad činnosti správních orgánů a navíc vydal rozhodnutí, které je nesrozumitelné, neboť není jasné, jakým způsobem bylo naloženo s podaným rozkladem, uplatněnými námitkami a navrženými důkazy, ani srozumitelně vysvětleno zákonné oprávnění ředitele odboru personální bezpečnosti a bezpečnostní způsobilosti NBÚ rozhodovat v řízení o rozkladu, aniž by rozkladu vyhověl a aniž by rozklad postoupil řediteli NBÚ.

V dalších bodech žaloby žalobce namítl nezákonnost napadeného rozhodnutí, spočívající ve zřejmé nesprávnost napadeného správního rozhodnutí, nezákonnost, spočívající ve zneužití práva a obcházení zákona správním úřadem a procesní nezákonnosti, k nimž v průběhu řízení o vydání napadených rozhodnutí došlo. V dalším bodě žaloby má žalobce za to, že na základě ustálené judikatury Ústavního soudu i Nejvyššího správního soudu a s ohledem na doktrinální náhled na danou problematiku lze napadené právní akty ředitele odboru personální bezpečnosti a bezpečnostní způsobilosti přezkoumávat soudem jako rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 65 odst.1 s.ř.s., neboť z obsahové stránky rozhodnutí nepochybně plyne vůle ředitele odboru personální bezpečnosti a bezpečnostní způsobilosti NBÚ rozhodnout negativně o rozkladu žalobce, jakož i způsob vyřízení rozkladu, tj. faktické potvrzení rozhodnutí, vydaného v první instanci a zamítnutí rozkladu. Za této situace primárně nastupuje žaloba proti rozhodnutí, když s ohledem na výše uvedená východiska nelze uplatňovat žalobu na nečinnost ani na žalobu pro nezákonný zásah, neboť ty mají subsidiární postavení vůči žalobě proti rozhodnutí správního úřadu.

Z obsahu vyjádření žalovaného správního úřadu k podané žalobě vyplývá, že přípisem ze dne 30.1.2012 navrhl Národní bezpečnostní úřad v uvedené právní věci Městskému soudu

v Praze odmítnutí žaloby z důvodu, že z obsahu rozhodnutí o zastavení řízení je zřejmé a nepochybné, že řízení bylo zastaveno, protože platnost osvědčení, vydaného žalobci žalovaným postupem podle ustanovení § 56a zákona 412/2005 Sb., zanikla prostým uplynutím doby v něm stanovené, tedy nezávisle na vůli či jakémkoliv úkonu. Doba platnosti předmětného osvědčení a její skončení nebyla tímto rozhodnutím ovlivněna a postavení žalobce se nijak nezměnilo. Žalobou napadené právní úkony Úřadu jsou tak z přezkumu správním soudem vyloučeny, neboť nejsou o rozhodnutích podle ustanovení § 65 odst.1 s.ř.s. a nejsou schopny přivodit žalobci tvrzené zkrácení na jeho právech. Navíc podle ustanovení § 133 odst.1 zákona 412/2005 Sb. lze podat žalobu podle soudního řádu správního pouze proti rozhodnutí ředitele NBÚ o rozkladu.

Na základě žádosti žalobce ze dne 15.9.2010 o vydání nového osvědčení fyzické osoby, podané podle ustanovení § 56a odst.2 zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnosti způsobilosti, kdy platnost dosavadního osvědčení žalobce zanikla skončením jeho služebního poměru u Vojenského zpravodajství Ministerstva obrany, vydal Úřad podle ustanovení § 56a odst.2 písm.c) zákona žalobci dne 4.11.2010 nové osvědčení č. NBÚ 083531 s platností od 28.9.2010 do 7.6.2011. Nato Úřad požádal Vojenské zpravodajství Ministerstva obrany o postoupení bezpečnostního svazku žalobce, který dosud tento orgán k žalobci vedl a z tohoto postoupeného materiálu zjistil, že Vojenské zpravodajství Ministerstva obrany vedlo proti žalobci bezpečnostní řízení o zrušení platnosti jím vydaného původního osvědčení za situace, kdy z výše uvedeného zákonného postupu je zřejmé, že nové osvědčení, vydané žalobci Úřadem, bylo pouze administrativním opatřením, souvisejícím se skončením jeho služebního poměru u Vojenského zpravodajství Ministerstva obrany Úřad byl oprávněn přistoupit k prověřování podle ustanovení § 110 zákona, zda žalobce splňuje i nadále podmínky pro vydání či držení vydaného osvědčení. V mezidobí však došlo k zániku platnosti předmětného osvědčení, neboť jeho platnost byla stanovena do dne 7.6.2011. Proto Úřad rozhodl o zastavení řízení o zrušení platnosti vydaného osvědčení, neboť odpadl důvod zahájení řízení. Předmětné rozhodnutí ze dne 13.6.2011, č.j. 49550/2011-NBÚ/P, napadl žalobce rozkladem, který ředitel odboru personální bezpečnosti a bezpečnostní způsobilosti Úřadu vyřídil dopisem ze dne 4.10.2011, č.j.: 74618/2011-NBÚ/P. Obě uvedená rozhodnutí pak napadl žalobce správní žalobou.

Žalovaný ve vyjádření dále opakovaně zdůraznil, že obě napadená rozhodnutí pokládá za rozhodnutí nicotná. Rozhodnutí o zastavení řízení o zrušení platnosti vydaného osvědčení ze dne 13.6.2011 bylo vydáno bez právního důvodu, neboť zastavovalo řízení, které nebylo Úřadem nikdy platně zahájeno. Je však třeba poukázat na to, že i kdyby bylo řízení o zrušení platnosti osvědčení zahájeno Úřadem, tak jako tak by došlo k jeho zastavení v okamžiku ukončení (uplynutí) doby platnosti tohoto osvědčení. Skutečnost, že bylo rozhodnuto o zastavení řízení, nijak nemohla ovlivnit či změnit situaci žalobce, neměla vliv na dobu platnosti vydaného osvědčení a nemohla tak ani do práv žalobce jakkoli zasáhnout. Pokud jde o dopis ředitele odboru personální bezpečnosti a bezpečnostní způsobilosti NBÚ ze dne 4.10.2011, je z něho patrné, že Úřad si své pochybení uvědomil, žalobci se pokusil situaci vysvětlit a na jeho námitky reagovat. Jelikož z bezpečnostního svazku žalobce, postoupeného Úřadu Vojenským zpravodajstvím Ministerstva obrany, vyplynulo, že na základě bezpečnostní prověrky provedené k osobě žalobce podle zákona č. 148/1998 Sb. bylo žalobci vydáno osvědčení 02222-VZ pro stupeň utajení „přísně tajné“ s platností ode dne 8.6.2006 do dne 7.6.2011 a dále že vojenské zpravodajství zahájilo dne 30.7.2010 se žalobcem podle ustanovení § 101 zákona č. 412/2005 Sb. řízení o zrušení platnosti tohoto osvědčení, byl žalovaný správní úřad povinen podle ustanovení § 110 zákona prověřit za pomoci úkonů

řízení, zda žalobce i nadále splňuje podmínky, stanovené v ustanovení § 12 zákona. Žalobce jakožto držitel osvědčení opravňujícího jej k přístupu k utajovaným informacím byl povinen strpět úkony Úřadu, prováděné podle zákona a směřující k ověření, zda podmínky, stanovené zákonem pro držení osvědčení, na jeho straně stále trvají.

Pro správní řízení, prováděné podle zákona č. 412/2005 Sb., sice pochopitelně obecně platí základní zásady platné pro správní řízení, nicméně se jedná o řízení *sui generis*, na které se správní řád nepoužije. V tomto směru lze odkázat na rozhodnutí Ústavního soudu, která se zabývají též vztahem zákona o utajovaných skutečnostech ke správnímu řádu. Uvedené principy platí i pro zákon č. 412/2005 Sb. Vynětí takového typu řízení z obecné procesní úpravy právu na spravedlivý proces, právu na svobodný výběr povolání či jiným ústavním principům podle závěru Ústavního soudu neodporuje. Žalovaný tak nebyl povinen umožnit žalobci, aby se seznámil s obsahem správního spisu a vyjádřil se k němu podle příslušných ustanovení správního řádu. Žalobce měl právo do bezpečnostního svazku (vyjma utajované části) nahlédnout, avšak ze spisového materiálu nevyplývá, že by o tuto možnost požádal.

Závěrem svého vyjádření žalovaný správní úřad shrnul, že jeho postup vůči žalobci, tj. vydání osvědčení podle ustanovení § 56a zákona a úkony podle ustanovení § 110 zákona, byly naprosto v souladu se zákonem. K zániku platnosti předmětného osvědčení došlo nikoli rozhodnutím či jiným postupem žalovaného, nýbrž prostým uplynutím doby jeho platnosti. Jediným pochybením žalovaného ve věci bylo, že nezačal platně řízení o zrušení platnosti osvědčení podle ustanovení § 101 odst.1 zákona, kdy se myslně domníval, že pokračuje v řízení, zahájeném Vojenským zpravodajstvím Ministerstva obrany dopisem ze dne 27.7.2010. Prověřování ve smyslu ustanovení § 110 odst.1 zákona, které Úřad u žalobce prováděl, není zahájením řízení podle ustanovení § 101 odst.1 zákona nijak podmíněno.

Při ústním jednání u Městského soudu v Praze dne 19.9.2013 soudem ustanovený zástupce žalobce odkázal na písemné vyhotovení podané žaloby s odůvodněním, že základem je nezákonnost napadených rozhodnutí, respektive tato rozhodnutí je nutno považovat za nicotná, když byla vydána v řízení, které vlastně neexistovalo. Žalobce navrhuje provedení důkazů „seznamem dokumentů vzniklých v rámci ověřování PB“, ze kterého je patrné, že byly žalovaným činěny úkony, které zasahovaly do soukromí žalobce, přičemž se tak stalo bez jeho vědomí. Rozhodnutí žalobou napadené je rozhodnutím nicotným, přestože žalovaný tvrdí, že jde o rozhodnutí, které nezasahuje do práv žalobce, jde o rozhodnutí ve vztahu k němuž platí presumpce správnosti a je zde tedy zájem na tom, aby toto rozhodnutí bylo zpochybněno, prohlášeno jeho nicotností nebo alespoň zrušeno.

Žalobce Viliam Štulíř při jednání soudu uvedl, že nebyly důvody pro vydání napadeného rozhodnutí, protože o zastavení řízení rozhodlo Ministerstvo obrany - Vojenské zpravodajství rozhodnutím ze dne 13.10.2010, č.j.: 6355/2010-5847/PB. Žalovaný vedl nesprávně řízení o odnětí osvědčení, pochybil výrazným způsobem, když zahájení řízení žalobci neoznámil, protože oznámení zahájení řízení znamená, že účastník tohoto řízení může nahlížet do bezpečnostního svazku tím, že nebyl vyrozuměn o zahájení správního řízení, bylo žalobci toto právo odepřeno. Navíc má i právo na to, aby správní řízení trvalo jen po určitou dobu, ani toto jeho právo nebylo respektováno, naopak za jeho zády byly činěny žalovaným ilegální úkony bezpečnostního řízení. Zákon nezná institut pokračování zahájeného řízení. Oznámení o zahájení řízení žalobci nikdy nebylo doručeno. Dopis ze dne 31.1.2011 je výzvou k vrácení osvědčení a nelze ho považovat za oznámení o zahájení řízení, protože se o oznámení zahájení řízení v tomto dopise vůbec nehovoří. Navíc tento dopis byl žalobci

doručen někdy v únoru 2011 a z přehledu úkonů je zřejmé, že dávno před tímto datem žalovaný činil nelegální úkony - lze poukázat například na úkony ze dne 13., 14., 26. či 27.1.2011, tedy úkony z dat, které předcházely i sepsání uvedeného dopisu. Platnost osvědčení, o kterém se mělo v napadeném rozhodnutí jednat, skutečně pozbylo platnosti uplynutím doby, žalobce ho dokonce vrátil ještě před uplynutím doby platnosti. Považuje za potřebné dodat, že je mu známo, že v rámci bezpečnostního řízení, které vedlo Vojenské zpravodajství, povolil Vrchní soud odposlechy, čímž chce doložit, že zahájení bezpečnostního řízení dává správnímu orgánu velké pravomoci. Správní orgán může činit úkony, které musí být schváleny soudem, zasahují do práva každého občana a z tohoto důvodu je také kladen důraz na to, že bezpečnostní řízení musí být zahájeno v souladu se zákonem.

Zástupkyně žalovaného správního úřadu u jednání soudu uvedla, že žalobce věděl o tom, že došlo k zahájení řízení o zrušení platnosti osvědčení. Je pravdou, že bylo přehlédnuto to, že Ministerstvo obrany řízení zastavilo, nicméně o tom, že žalovaný vede řízení o zrušení platnosti osvědčení žalobce, je zřejmé minimálně z dopisu ze dne 31.1.2011, č.j.: 11 386/2011-NBÚ-P, kde je poukázáno v závěru na to, že upozorňují na pokračování tohoto předmětného řízení. Zmíněná listina je založena na č.l. 16 spisu. Správní spis byl veden řádně, pokud jde o část, kterou žalovanému doručilo Vojenské zpravodajství, tato byla soudu předložena ve stavu, v jakém byla žalovaným obdržena. K tvrzeným odposlechům zástupkyně žalovaného uvedla, že nejsou součástí ani utajované části spisu, odposlechy v rámci předmětného řízení vůbec nebyly prováděny. V daném případě nemohlo jít o nezákonný zásah, protože žalovaný správní orgán byl oprávněn ověřovat platnost osvědčení žalobce, minimálně šlo o postup, který umožňuje ustanovení § 110 zákona. Pokud jde o napadené rozhodnutí, jde o rozhodnutí o zastavení řízení, kterým nemohlo dojít k zásahu do práv žalobce, proto také ve vyjádření žalovaný zpochybňoval žalobní legitimaci.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správním úřadem z hlediska uplatněných žalobních námitek a při přezkoumání podávané žaloby vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (ustanovení § 75 s.ř.s.). Věc soud posoudil takto:

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení dvou úkonů žalovaného správního úřadu, a to jednak sdělení ředitele odboru personální bezpečnosti a bezpečnostní způsobilosti Národního bezpečnostního úřadu ze dne 4.10.2011 a jednak rozhodnutí Národního bezpečnostního úřadu ze dne 13.6.2011, č.j.: 49550/2011-NBÚ/P, jimiž bylo pravomocně rozhodnuto o zastavení bezpečnostního řízení o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení „přísně tajné“ č. NBÚ 083531.

Pokud jde o rozhodnutí Národního bezpečnostního úřadu ze dne 13.6.2011, č.j.: 49550/2011-NBÚ/P, jde o rozhodnutí o zastavení bezpečnostního řízení o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby žalobce pro stupeň utajení „přísně tajné“ č. NBÚ 083531. Z poučení, uvedeného v písemném vyhotovení tohoto rozhodnutí, vyplývá, že proti rozhodnutí není podání rozkladu přípustné s odkazem na ustanovení § 113 odstavec 4 zákona č. 412/2005 Sb., ve znění účinném do dne 31.12.2011.

Podle uvedeného právního ustanovení není rozklad přípustný mimo jiné proti rozhodnutí o zastavení řízení podle ustanovení § 113 odstavec 1 písm.j/ téhož zákona, odpadli důvod řízení zahájeného podle ustanovení § 93 odstavec 1 písm.c/. Žalobce byl tedy poučen v souladu se zákonem o tom, že rozhodnutí ze dne 13.6.2011 nelze napadnout řádným

opravným prostředkem a rozhodnutí tak nabylo právní moci dnem 15.6.2011, kdy bylo doručeno žalobci. Žalobce měl právo podat proti tomuto rozhodnutí žalobu ke správnímu soudu při splnění podmínek zákonem stanovených. Jednou z těchto podmínek je dodržení lhůty pro podání žaloby.

Podle ustanovení § 72 odstavec 1 s.ř.s. lze žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Podle ustanovení § 72 odstavec 4 s.ř.s. zmeškání lhůty nelze prominout. Žalobci bylo rozhodnutí doručeno dne 15.6.2011, žaloba byla k poštovní přepravě podána až dne 11.11.2011.

Podle ustanovení § 72 odstavec 1 s.ř.s., ve znění účinném v době podání žaloby, byla lhůta pro podání žaloby zachována, byla-li žaloba ve lhůtě podána u správního orgánu, proti jehož rozhodnutí směřuje. Protože je ze spisového materiálu patrné, že žalobce podal proti rozhodnutí ze dne 13.6.2011 podání, nazvané „rozklad proti rozhodnutí...“, zabýval se soud otázkou včasnosti podané žaloby i ve vztahu k tomuto podání.

Ze spisového materiálu vyplývá, že „rozklad“ podal žalobce k poštovní přepravě dne 14.9.2011, tedy po uplynutí zákonem stanovené lhůty, jejíž běh se odvíjí ode dne doručení rozhodnutí ze dne 13.6.2011 (žalobci doručeno dne 15.6.2011). Zákonná dvouměsíční lhůta uplynula dnem 15.8.2011.

Je tedy zřejmé, že žaloba proti rozhodnutí ze dne 13.6.2011 byla podána opožděně. Podle ustanovení § 46 odstavec 1 písm.b/ s.ř.s. nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže byl podán předčasně nebo opožděně. Proto soud žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13.6.2011 odmítl jako opožděně podanou. Tento závěr brání tomu, aby se soud napadeným rozhodnutím ze dne 13.6.2011 zabýval nejen z hlediska námitek v žalobě uvedených, ale i z hlediska tvrzené nicotnosti tohoto rozhodnutí. Také možná deklarace nicotnosti rozhodnutí správního úřadu soudem je vázána na to, že žaloba je podána včas. Není-li tomu tak, nemůže soud napadené rozhodnutí posuzovat.

Dalším úkonem, který byl žalobcem napaden, bylo sdělení ředitele odboru personální bezpečnosti a bezpečnostní způsobilosti Národního bezpečnostního úřadu ze dne 4.10.2011, č.j.: 74618/2011-NBÚ/P.

Soud se zabýval charakterem tohoto úkonu a dospěl k závěru, že nejde o rozhodnutí ve smyslu definice, obsažené v ustanovení § 65 odstavec 1 s.ř.s. Podle uvedeného ustanovení se za rozhodnutí považují také úkony správního úřadu, kterými se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti účastníka řízení. Uvedené sdělení soud nemůže považovat za rozhodnutí ve smyslu definice, obsažené v ustanovení § 65 odstavci 1 s.ř.s., protože jde o úkon, který byl – s ohledem na výše uvedené okolnosti případu – vyřízením podnětu žalobce a jako takový nesplňuje podmínky, které zákon pro přezkum rozhodnutí stanoví. Uvedeným dopisem totiž nebylo jakkoli zasaženo do práv či povinností žalobce. Uvedeným sdělením deklaroval žalovaný žalobci nejen to, že neshledal podmínky pro změnu rozhodnutí, proti kterému podnět směřoval, ale vyjádřil, že se věci dále zabývat nebude. Negativní vyřízení podnětu žalobce není svým obsahem rozhodnutím o právech či povinnostech žalobce. Tímto úkonem se veřejná subjektivní práva ani povinnosti žalobce nezměnily. Napadené sdělení není rozhodnutím ve smyslu legislativní zkratky, která je definována ustanovením § 65 odstavec 1 s.ř.s.

Podle ustanovení § 70 písm.a/ s.ř.s. jsou ze soudního přezkumu vyloučeny úkony správního úřadu, které nejsou rozhodnutím. Podle ustanovení § 68 písm.e/ s.ř.s. je žaloba nepřipustná také tehdy, domáhá-li se přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno. Podle ustanovení § 46 odstavec 1 písm.d/ s.ř.s. nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže je podle tohoto zákona nepřipustný.

Vzhledem k tomu, že soud dospěl k závěru, že sdělení ze dne 4.10.2011 není rozhodnutím podle ustanovení § 65 odstavce 1 s.ř.s., rozhodl soud o odmítnutí žaloby.

S přihlédnutím k závěru o nepřipustnosti žaloby se soud nemohl zabývat námitkami v žalobě uvedenými ani tvrzenou nicotností tohoto úkonu.

Z uvedených důvodů rozhodl Městský soud v Praze pod bodem I. tohoto rozsudku o odmítnutí žaloby proti sdělení žalovaného ze dne 4.10.2011, č.j.: 74618/2011-NBÚ/P a proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13.6.2011, č.j.: 49550/2011-NBÚ/P.

Vzhledem ke skutečnosti, že žalobce v rámci závěrečného návrhu, předneseného u ústního jednání dne 19.9.2013, upravil žalobní návrh oproti jeho znění, uvedeném v podané žalobě a neuvedeném výslovně v podání ze dne 26.5.2013, zabýval se soud rovněž otázkou, zda v posuzovaném případě nemá úkon žalovaného ze dne 4.10.2011 povahu nezákonného zásahu správního úřadu.

Řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu je upraveno v dílu třetím, hlavě druhé, části třetí s.ř.s. Podle ustanovení § 82 s.ř.s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení, že takový zásah byl nezákonný. Z uvedeného ustanovení vyplývá, že se lze domáhat ochrany před nezákonným zásahem správního orgánu při splnění podmínek zde uvedených. Musí jít o zásah, kterým je žalobce přímo zkrácen na svých právech, tento zásah je nezákonný, je zaměřen přímo proti žalobci nebo v jeho důsledku bylo proti žalobci přímo zasaženo a musí jít o úkon správního úřadu, který není rozhodnutím.

Městský soud v Praze dospěl po provedeném řízení k závěru, že žaloba ve vztahu k případné deklaraci nebo určení toho, že úkon žalovaného ze dne 4.10.2011 je zásahem, který byl nezákonným, není důvodná. Jednou ze základních, výše citovaných podmínek pro projednání žaloby na ochranu před nezákonným zásahem správního úřadu je zjištění, že jde o úkon, který míří přímo proti právům anebo v jeho důsledku je zasaženo do práv, právem chráněných zájmů či povinností žalobce. Jestliže soud v souvislosti s posuzováním otázky, zda úkon (sdělení) žalovaného ze dne 4.10.2011 je či není rozhodnutím ve smyslu ustanovení § 65 odstavec 1 s.ř.s. dovodil, že žalobu proti rozhodnutí je nutno odmítnout právě proto, že tímto úkonem nedošlo k zásahu do práv či povinností žalobce, pak nepochybně při posuzování téhož úkonu žalovaného z pohledu tvrzeného nezákonného zásahu nemůže soud učinit závěr odlišný či opačný. Z důvodu, že úkon žalovaného ze dne 4.10.2011 nesplňuje zákonem stanovené předpoklady nezákonného zásahu, tedy není úkonem, který by zasáhl do

veřejných subjektivních práv žalobce, soud rozhodl podle ustanovení § 87 odstavec 3 s.ř.s. o zamítnutí žaloby.

Pro úplnost soud uvádí, že z obsahu podané žaloby, zejména z obsahu žalobního bodu označeného římskou číslicí X, má za to, že v posuzované věci nebyly shledány pojmové znaky žaloby na ochranu proti nečinnosti žalovaného správního úřadu. Žalobce se v uvedeném bodě žaloby zabývá zcela v obecné rovině právním výkladem subsidiarity žaloby na ochranu proti nečinnosti a žaloby na ochranu před nezákonným zásahem ve vztahu k žalobě proti nezákonnému rozhodnutí. Sám žalobce na straně 18 podané žaloby dospěl k závěru, že „za situace, kdy bylo o rozkladu žalobce ředitelem odboru personální bezpečnosti a bezpečnostní způsobilosti Národního bezpečnostního úřadu (byť negativně) fakticky rozhodnuto, nelze podávat žalobu na nečinnost“. Z uvedeného důvodu soud podanou žalobu neposuzoval jako žalobu na ochranu proti nečinnosti správního úřadu.

S ohledem na výše uvedené závěry rozhodl soud podle ustanovení § 52 odstavec 1 s.ř.s. o tom, že neprovede další žalobcem navržené důkazy, jako jsou listiny vydané předsedou 13.senátu Vrchního soudu v Praze, na základě nichž měly být prováděny odposlechy telekomunikačního provozu mobilních telefonů žalobce a jeho rodiny, když tyto důkazy nebyly pro posouzení nepřipustnosti a opožděnosti žaloby proti rozhodnutí a nedůvodnosti žaloby na ochranu před nezákonným zásahem relevantní.

O nákladech řízení bylo soudem rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst.1 s.ř.s., kdy podle úspěchu ve věci by právo na náhradu nákladů řízení náleželo žalovanému správnímu úřadu, kterému však žádné prokazatelné náklady v řízení nad rámec běžných činností správního úřadu nevznikly. Soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst.1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 19.září 2013

JUDr.Hana V e b e r o v á ,
předsedkyně senátu